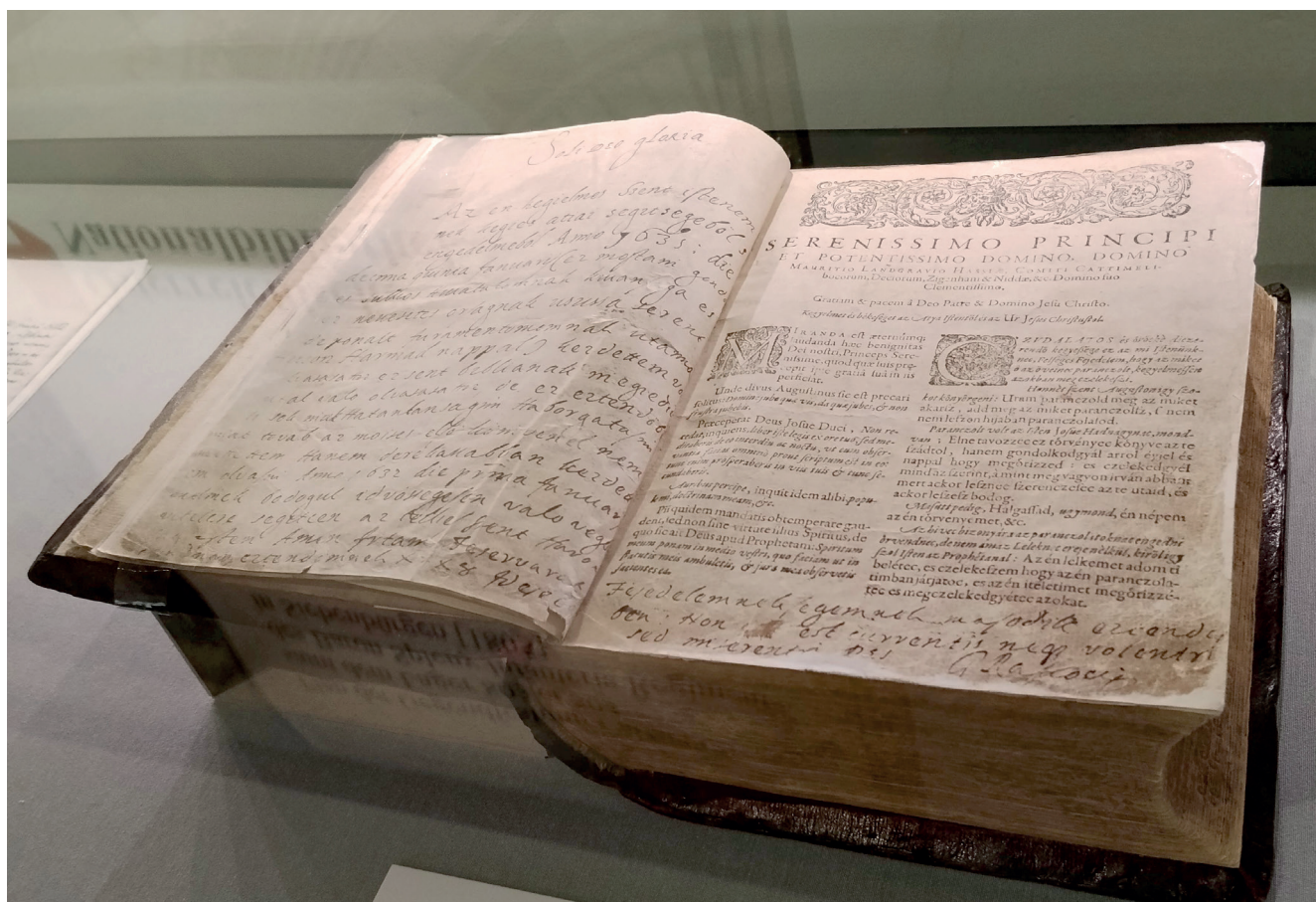

Hazalátogatott Rákóczi György fejedelem Bibliája

A Ráday Gyűjtemény könyvtárának egyik legfontosabb kincse az I. Rákóczi György fejedelem bejegyzéseit tartalmazó, 1608-ban megjelent hanaui Biblia. Ezt a példányt Szenci Molnár Albert tiszteletpéldányként küldte a gyulafehérvári fejedelmi palotába, mivel a kiadás költségeit Rákóczi György viselte. A dúsan aranyozott, igényes bőrkötéssel rendelkező Bibliát Veres Anna Mária könyvtárigazgatóval együtt kísértük Gyulafehérvárra, ahol tavaszig egy időszaki kiállításon láthatja a közönség.

A törökök által megrongált az újjáépítésére való megemlékezés adott alkalmat a gyulafehérvári Egyesülés Nemzeti Múzeuma számára, hogy „310 év az Alba Carolina vár építésének megkezdése óta 1715–2025” címmel egy nagyobb szabású időszaki kiállítással emlékezzen meg Gyulafehérvár múltjáról. A rendezvényt a múzeum és a Fehér Megyei Tanács szervezte, a megnyitón részt vett és köszöntést mondott a város polgármestere, Gabriel Codru Plesa. Meglepetésként ért, de megtiszteltetésnek tekintettem, hogy Gabriel Tiberiu Rustoiu főigazgató, valamint Florin Bogdan kurátor mellett állva szólhattam a kiállításra kölcsönadott Biblia jelentőségéről.

Veres Anna Mária könyvtárigazgató, **Florin Bogdan** kurátor, **Gabriel Codru Plesa** polgármester, **Berecz Ágnes** gyűjteményigazgató, **Gabriel Tiberiu Rustoiu** főigazgató

Rákóczi György Bibliája a második magyar nyelvű teljes, kinyomtatott Szentírás. Bejegyzései bizonyítják rendszeres Biblia-olvasását, nem véletlenül nevezték őt „bibliás fejedelemnek”. Csak ezt a példányt négy-szer olvasta végig, és mindenhol rögzítette a pontos dátumot és a helyszínt, ahol az adott szakaszt elolvasta, és soha nem mulasztotta el hármass „Amen, Amen, Amen” formulával zárni.

A Bibliának kalandos utóélete volt: a fejedelem fia, Rákóczi Zsigmond örökölte meg, aki a sárospataki református kollégium könyvtárának adományozta. A kollégium 1671-es feldúlása során a Biblia eltűnt – feltételezzük, hogy a zavaros időkben a legbecsebb köteteket magánemberek igyekeztek kimenteni, átmenteni. 1707-ben a Meskó-család birtokába jutott a Biblia. Tőlük kapta ajándékba, vagy vásárolta meg Ráday Pál vagy Ráday Gedeon – a két család nemzedékeken át ismeretségi és családi kapcsolatban állt egymással. A mostani alkalommal tehát a Biblia hazatogott arra a helyre, ahonnan évszázadokon át tartó vándorlására indult a Ráday Könyvtárig.

A kiállítás áttekintést nyújt a római időktől kezdve a 19. századig. A középpontban a 18. századi átépítés és „Alba Carolina” arculatának kialakulása áll; és jelentős teret kapott a megelőző korszak, az Erdélyi Fejedelemség bemutatása. Amint a kurátor, Florin Bogdan kifejtette: ez a korszak nincs jelen a román köztudatban, keveset tudnak róla az emberek, a tárgyi emlékek nagy része elpusztult vagy szétszóródott több ország múzeumaiban. Ezért is törekedtek arra, hogy széles körből érkezzenek az együtt ritkán látható tárgyak – metszetek, könyvek, numizmatikai ritkaságok. A kiállítás 2026. március 22-ig látogatható.

<https://www.parokia.hu/v/hazalatogatott-rakoczi-gyorgy-fejedelem-bibliaja/>

DR. BEREZ ÁGNES
Ráday Gyűjtemény